

Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)

(35 г на год; 1 г на тыдзень)

Размеркаванне вучэбнага матэрыялу адбываецца ў адпаведнасці са зместам і структурай вучэбнай праграмы: Вучэбная праграма па вучэбным прадмеце «Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)» для VIII класа ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай мовай навучання і выхавання. — Мінск : НІА, 2018.

№ ўрока і дата правядзення	Тэма ўрока	Колькасць гадзін	Мэты вывучэння тэмы	Характарыстыка асноўных відаў і спосабаў дзейнасці (з рэкамендаванымі практыкаваннямі)	Матэрыялы вучэбнага дапаможніка
1	2	3	4	5	6
Раздзел 1. Таямніцы мастацтва Сярэдніх вякоў (7 г)					
1	Эпоха Сярэднявекі: пошук духоўнасці ў мастацтве	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацкай культуры эпохі Сярэднявекі. <i>Задачы:</i> — актуалізаваць веды аб культуры сярэднявекі; — раскрыць асноўныя фактары (антычная спадчына, хрысціянства, культура народаў-варвараў), якія паўплывалі на культуру Сярэдніх вякоў; — ахарактарызаваць своеасабліваць замкаў абарончага характару на прыкладзе замкаў Каркасон, П'ерфон; — фарміраваць культуру ўспрымання сярэднявекі архітэктуры (знешні выгляд і інтэр'ер); — фарміраваць цікавасць да мастацкай культуры Сярэдніх вякоў	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Сярэднявекі. Гутарка на тэму «Ідэі эпохі Сярэднявекі і іх адлюстраванне ў мастацкай культуры». Параўнанне феадальнага і каралеўскага замкаў. Віртуальная экскурсія ў феадальным замку. Падрыхтоўка турыстычнага маршруту па еўрапейскіх замках абарончага характару	§ 1

Працяг

1	2	3	4	5	6
2	«Каменны летапіс» Сярэдніх вякоў	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб архітэктуры эпохі Сярэднявекі. <i>Задачы:</i> — растлумачыць паняцце «стыль у мастацтве»; — ахарактарызаваць базіліку як асноўны тып заходнееўрапейскага храма; — параўнаць асаблівасці раманскага і гатычнага стыляў (на прыкладзе архітэктурных збудаванняў Сярэднявекі); — фарміраваць уменне вылучаць элементы сярэднявекі архітэктуры ў пабудовах наступных эпох; — выходзіць цікавасць і паважлівае стаўленне да культурнай спадчыны мінулага	Успрыманне і абмеркаванне сярэднявекі архітэктурных збудаванняў. Віртуальная экскурсія ў раманскім (гатычным) храме. Схематычная замалёўка раманскага і гатычнага храмаў. Складанне табліцы «Раманскі і гатычны стылі ў архітэктуры: агульнае і адрознае»	§ 2
3	Вяўленчае мастацтва Сярэдніх вякоў: нябеснае і людское	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб вяўленчым мастацтве эпохі Сярэднявекі. <i>Задачы:</i> — паказаць разнастайнасць тэм і сюжэтаў у вяўленчым мастацтве Сярэднявекі (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); — ахарактарызаваць асаблівасці сродкаў мастацкай выразнасці ў вяўленчым мастацтве эпохі Сярэднявекі;	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Сярэднявекі. Гутарка на тэму «Ідэалы і прыкметы эпохі Сярэднявекі». Выкананне эскіза касцюма і герба сучаснага чалавека ў стылістыцы сярэднявекі культуры (на аснове кніжных мініячур)	§ 3

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> — удасканалваць уменне характарызаваць сродкі мастацкай выразнасці ў творах мастацтва Сярэднявекі; — фарміраваць уменне вылучаць сюжэты і вобразы сярэднявечага мастацтва ў сучасным выяўленчым мастацтве; — развіваць сюжэтна-вобразнае мысленне 		
4	Сюжэты і вобразы ў літаратуры, музыцы і тэатры Сярэднявекі	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб сюжэтах і вобразна-літаратурна-музычна-тэатральнай эпохі Сярэднявекі.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — паказаць асаблівасці рыцарскага рамана (на прыкладзе сюжэтаў аб каралю Артуру, Трыстане і Ізольдзе); — прадэманстраваць своеасаблівасць музычнага мастацтва Сярэднявекі (на прыкладзе грыгарыянскага харала і рыцарскай лірыкі); — вылучыць рысы сярэднявечага тэатра (міраклі, містэрыя, фарс); — удасканалваць уменне вылучаць сюжэты і вобразы мастацтва Сярэднявекі ў сучаснай мастацкай культуры; — фарміраваць навыкі пошуку мастацтвазнаўчай інфармацыі ў розных крыніцах; — развіваць асацыятыўна-вобразнае мысленне 	<p>Чытанне, пераказ і абмеркаванне сюжэтаў рыцарскага рамана, рыцарскай паэзіі.</p> <p>Гутарка на тэму «Трубадуры і мінезінгеры: учора і сёння».</p> <p>Падрыхтоўка прэзентацыі на тэму «Трыстан і Ізольда (кароль Артур і рыцары Круглага стала) у творах сучаснага мастацтва».</p> <p>Праслухоўванне музычных твораў (на прыкладзе грыгарыянскага харала).</p> <p>Інсцэніроўка ўрэчкі з п'есы «Сягонняшнія браты»</p>	§ 4

3

1	2	3	4	5	6
5	Сімвалізм у мастацтве Візантыі	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Візантыі.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — паказаць эстэтычную своеасаблівасць мастацтва Візантыі (на прыкладзе мастацкіх твораў); — раскрыць змест паняцця «сімвал» у мастацтве (на прыкладзе сабора Святой Сафіі ў Канстанцінопаля); — ахарактарызаваць форму крыжова-купальнага храма як асноўнага тыпу візантыйскага храма; — фарміраваць уменне дыферэнцыраваць архітэктурныя формы заходнеўрапейскай і візантыйскай культур; — навучыць вылучаць элементы крыжова-купальнай сімволікі ў сучасным храмавым дойлідстве; — фарміраваць уменне суадносіць мастацкі твор з эпохай; — развіваць культуру ўспрымання мастацкіх твораў 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Візантыі.</p> <p>Віртуальная экскурсія па саборы Святой Сафіі.</p> <p>Гутарка на тэму «Значэнне сабора Святой Сафіі ў сучаснай культуры».</p> <p>Параўнанне заходнеўрапейскага (базілікальнага) і візантыйскага (крыжова-купальнага) тыпаў храмаў.</p> <p>Схематычная замалёўка базілікальнага і крыжова-купальнага храмаў.</p> <p>Праект-даследаванне «Тыпалогія храмаў у маім горадзе (вёсцы, пасёлку)»</p>	§ 5
6	З'яўненне візантыйскага жывапісу	1	<p><i>Мэта:</i> пашырэнне ўяўленняў вучняў аб мастацтве Візантыі.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — раскрыць асаблівасці выяўлення мастацтва Візантыі (у працэсе ўспрымання мазаікі і абраза); — прасачыць эвалюцыю сюжэтаў і во- 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Візантыі.</p> <p>Гутарка на тэму «Антычныя традыцыі ў мастацтве Візантыі».</p> <p>Падрыхтоўка прэзентацыі «Асноўныя сюжэты і сімволіка ў іканавісе».</p>	§ 6

4

1	2	3	4	5	6
			бразы ў ілюстраванні рукапіснай кнігі Візантыі; — фарміраваць уменне вылучаць сюжэты і вобразы візантыйскага мастацтва ў мастацкай культуры наступных эпох; — развіваць мастацкае мысленне вучняў	Афармленне вокладкі кнігі ў стылі візантыйскай кніжнай мініяцюры (групавая праца)	
7	Веліч і гонар мастацтва Старажытнай Русі	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Старажытнай Русі. <i>Задачы:</i> — даць агульную характарыстыку мастацтву Старажытнай Русі і яго ўзаема сувязі з культурай Візантыі; — паказаць эстэтычную своеасаблівасць старажытнаруускай архітэктуры і жывапісу (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); — ахарактарызаваць старажытнарускія храмавыя пабудовы крыжова-купальнага тыпу (знешні выгляд і інтэр'ер); — раскрыць спецыфіку музычнага мастацтва Старажытнай Русі (на прыкладзе звонавага звону і знаменнага распеву); — фарміраваць уменне вылучаць матывы старажытнаруускай архітэктуры ў сучасным культывым дойлідстве; — выходзіць цікавасць да мастацкай культуры Старажытнай Русі	Успрыманне і абмеркаванне архітэктурных пабудов Старажытнай Русі. Віртуальная экскурсія па гарадах Старажытнай Русі. Падрыхтоўка прэзентацыі на тэму «Матывы старажытнаруускай архітэктуры ў жывапісе рускіх мастакоў». Праект-даследаванне «Музыка звонавага звону ў сучаснай культуры» (групавая праца)	§ 7

5

1	2	3	4	5	6
Раздзел 2. Мастацтва беларускіх зямель у Сярэднявекі (4 г)					
8	Беларускі сярэднявекы горад	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мураваным дойлідстве беларускіх зямель у XI–XIII стст. <i>Задачы:</i> — актуалізаваць веды аб культуры беларускіх зямель; — вылучыць і ахарактарызаваць найбуйнейшыя культурныя і духоўныя цэнтры XI–XIII стст. (беларускія сярэднявекыя гарады Полацк, Тураў, Менск, Берасце); — раскрыць асаблівасці мураванага дойлідства беларускіх гарадоў у XI–XIII стст. (на прыкладзе архітэктурных збудаванняў); — паказаць своеасаблівасць сярэднявековага жывапісу (на прыкладзе фрэсак Спаса-Праабражэнскай царквы ў Полацку); — удасканаліваць культуру ўспрымання сярэднявековай архітэктуры (знешні выгляд і інтэр'ер); — выходзіць любоў да мастацкай культуры беларускага народа	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў, якія былі створаны на беларускіх землях у XI–XIII стст. Гутарка на тэму «Асаблівасці беларускага мастацтва ў эпоху Сярэднявекі». Віртуальная экскурсія ў Тураў і Полацк. Выкананне праектаў «Аблічча сярэднявековага беларускага горада», «Рэстаўрацыя фрэсак Спаса-Праабражэнскай царквы ў Полацку»	§ 8
9	Майстэрства мастакоў	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб выяўленчым і дэкаратыў-	Успрыманне і абмеркаванне твораў выяўленчага і дэкаратыўна-	§ 9

6

1	2	3	4	5	6
	і рамеснікаў беларускіх зямель		на-прыкладным мастацтве беларускіх зямель у XI—XIII стст. <i>Задачы:</i> — адзначыць нацыянальны каларыт у рэліквіях старажытнабеларускага мастацтва XI—XIII стст. (у працэсе ўспрымання твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва); — ахарактарызаваць асаблівасці кніжнай мініяцюры (на прыкладзе Тураўскага евангелія); — удасканальваць уменне характарызаваць творы выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва; — выхоўваць павагу да нацыянальных традыцый свайго народа	прыкладнога мастацтва, створаных у XI—XIII стст. Гутарка на тэму «Значэнне кнігі ў сярэднявечнай культуры». Дыскусія на тэму «Ювелірнае мастацтва сярэднявечнай Беларусі». Выкананне праекта «Гісторыі, расказаныя шахматнымі фігурамі»	
10	Беларускія замкі і храмы-крэпасці	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мураваным дойлідстве беларускіх зямель у XIII—XVI стст. <i>Задачы:</i> — ахарактарызаваць асаблівасці абарончага дойлідства XIII—XVI стст. (на прыкладзе Крэўскага, Лідскага і Навагародскага замкаў); — раскрыць своеасаблівасць культувага дойлідства XIII—XVI стст. (на прыкладзе храмаў у в. Ішкальдз, Сынкавічы, Мураванка);	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў, створаных на беларускіх землях у XIII—XVI стст. Гутарка на тэму «Унікальнасць беларускіх храмаў-крэпасцей». Распрацоўка турыстычнага маршруту, прысвечанага культуры беларускіх зямель сярэднявечнага перыяду. Конкурс на самую лепшую назву маршруту	§ 10

7

1	2	3	4	5	6
			— фарміраваць уменне характарызаваць архітэктурныя збудаванні сярэднявечнага перыяду; — развіваць пазнавальную і мастацка-эстэтычную актыўнасць; — выхоўваць паважлівае стаўленне да архітэктуры як крыніцы звестак аб гісторыі роднага краю		
11	Візантыйскія і заходнееўрапейскія традыцыі ў мастацтве беларускіх зямель	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб візантыйскіх і заходнееўрапейскіх традыцыях у беларускім мастацтве ў XIII—XVI стст. <i>Задачы:</i> — праілюстраваць сувязі беларускага мастацтва з візантыйскімі і заходнееўрапейскімі традыцыямі (у працэсе ўспрымання і каналізацыі і кніжнай мініяцюры); — прасачыць эвалюцыю станаўлення самабытнага нацыянальнага стылю (на прыкладзе твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва); — удасканальваць уменне вылучаць і ахарактарызаваць мясцовы каларыт у творах мастацтва, створаных на беларускіх землях; — удасканальваць уменне суадносіць мастацкі твор з эпохай; — фарміраваць паважлівае стаўленне да беларускага мастацтва	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў, створаных на беларускіх землях у XIII—XVI стст. Гутарка на тэму «Адлюстраванне культуры ВКЛ у мастацтве беларускіх зямель». Падрыхтоўка прэзентацыі «Мініяцюры Радзівілаўскага летапісу: культура нашага краю». Праект-даследаванне «Як выглядалі нашы продкі: сярэднявечны касцюм»	§ 11

8

1	2	3	4	5	6
Раздзел 3. Мастацкая культура эпохі Адраджэння (9 г)					
12	Эпоха Адраджэння: імкненне да святла і гармоніі	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацкай культуры Адраджэння.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – даць агульную характарыстыку культуры эпохі Адраджэння і вылучыць яе ўзаемасувязі з культурай Антычнасці; – раскрыць сутнасць гуманізму эпохі Адраджэння (на прыкладзе мастацкіх твораў); – азнаёміць са спецыфікай рэнесанснага музычнага і тэатральнага мастацтва; – удасканалваць уменне параўноўваць выразныя магчымасці розных відаў мастацтва; – удасканалваць навыкі працы з мастацтвазнаўчай інфармацыяй у розных крыніцах; – выхоўваць патрэбу ў мастацкай камунікацыі 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў эпохі Адраджэння.</p> <p>Гутарка на тэму «Вобраз чалавека ў эпохі Антычнасці і Адраджэння».</p> <p>Запаўненне параўнальнай табліцы «Асаблівасці выяўлення мастацтва ў эпохі Сярэднявяха і Адраджэння».</p> <p>Падрыхтоўка паведамлення на тэму «Мая ўлюбёная маска камеды дэль артэ».</p> <p>Выкананне эскіза вобраза персанажа камеды дэль артэ (на выбар). Абмеркаванне работ</p>	§ 12
13	Эпоха шэдэўраў: мастацтва італьянскага Адраджэння	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве італьянскага Адраджэння.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – пазнаёміць з культурнымі здабыткамі цэнтраў італьянскага Адраджэння (Фларэнцыя, Венецыя, Рым); 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў італьянскага Адраджэння.</p> <p>Віртуальная экскурсія па адным з італьянскіх гарадоў-музеяў (Фларэнцыя, Венецыя, Рым і інш.).</p>	§ 13

6

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> – раскрыць асаблівасці мастацтва італьянскага Адраджэння (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); – вылучыць асаблівасці мастацкага вобраза ў мастацтве эпохі італьянскага Адраджэння (на прыкладзе твораў Джота, Данатэла, Батычэлі); – праілюстраваць дасягненні дойлідаў італьянскага Адраджэння (на прыкладзе творчасці Брунелескі); – фарміраваць уменне вылучаць тэмы і сюжэты мастацтва італьянскага Адраджэння ў сучаснай культуры; – выхоўваць культуру ўспрымання і ацэнкі мастацкіх твораў італьянскага Адраджэння 	<p>Гутарка на тэму «Антычныя законы ў мастацтве італьянскага Адраджэння».</p> <p>Падрыхтоўка прэзентацыі на тэму «Фларэнцыя, Венецыя, Рым – культурныя цэнтры італьянскага Адраджэння».</p> <p>Вуснае сачыненне «Чаму я хачу пабываць у Італіі»</p>	
14	Тытаны Адраджэння	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Высокага Адраджэння.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – актуалізаваць веды вучняў аб творчай спадчыне тытанаў Адраджэння; – ахарактарызаваць своеасаблівасць творчасці тытанаў Адраджэння (Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла Буанароці, Рафаэль Санці); – паказаць асаблівасці сюжэтаў, вобразаў і сродкаў мастацкай выразнасці ў творчасці тытанаў Адраджэння; 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў тытанаў Адраджэння.</p> <p>Гутарка на тэму «Тэмы і сюжэты ў мастацтве тытанаў Адраджэння».</p> <p>Дыскусія на тэму «Загадкі Леанарда».</p> <p>Праект-даследаванне «Міфалагічныя вобразы ў выяўленчым мастацтве тытанаў Адраджэння»</p>	§ 14

10

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> – азнаёміць з тэхнікамі і аўтарскімі прыёмамі ў творчасці тытанаў Адраджэння; – удасканалваць уменне дыферэнцыраваць сродкі мастацкай выразнасці ў выяўленчым мастацтве; – развіваць культуру ўспрымання і ацэнкі мастацкіх твораў мінулых эпох 		
15	Мастацтва Венецыі: жыццё ў фарбах	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Венецыі.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – даць агульную характарыстыку мастацкай культуры Венецыі; – раскрыць асаблівасці мастацкага вобраза венецыянскай школы жывапісу (у працэсе ўспрымання твораў Джарджоне, Тыцыяна, Тынтарэта); – пазнаёміць з арыгінальнымі тэхнікамі, фарбамі і арнаментамі муранскага шкла; – удасканалваць уменне выказваць і аргументаваць каштоўнасна-ацэначныя меркаванні аб мастацтве; – развіваць паважлівае стаўленне да працэсу стварэння мастацкага твора 	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў венецыянскіх майстроў эпохі Адраджэння. Гутарка «Мастацкія асаблівасці венецыянскага жывапісу». Дыскусія «Паэтычныя імправізацыі мастакоў венецыянскай школы». Творчы праект «Эксперыменты венецыянскіх мастакоў: новыя тэхнікі і прыёмы ў жывапісе»	§ 15
16	Праўда і прыгажосць у мастацтве Нідэрландаў	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Нідэрландаў.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – раскрыць спецыфіку мастацкай культуры Паўночнага Адраджэння; 	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Нідэрландаў. Гутарка на тэму «Асаблівасці жывапісу Нідэрландаў». Падарожжа па карцінах П. Брэйгеля Старэйшага	§ 16

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> – паказаць асаблівасці сюжэтаў, вобразаў і сродкаў мастацкай выразнасці жывапісу нідэрландскіх мастакоў (на прыкладзе твораў Я. ван Эйка, І. Босха, П. Брэйгеля Старэйшага); – удасканалваць уменне суадносіць твор, што разглядаецца, з асаблівасцямі вывучаемай эпохі; – развіваць патрэбу ў зносінах з творами мастацтва; – развіваць асацыятыўнае і эмацыянальна-вобразнае ўспрыманне твораў мастацтва 		
17	Пошук свайго шляху: выяўленчае мастацтва Германіі	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Германіі.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – паказаць асаблівасці сюжэтаў, вобразаў і сродкаў мастацкай выразнасці жывапісу мастакоў Германіі (на прыкладзе твораў А. Дзюрэра, Г. Гольбейна Малодшага); – фарміраваць уменне вылучаць у мастацкіх творах асаблівасці почырку нямецкіх майстроў эпохі Адраджэння; – развіваць мастацка-вобразнае мысленне на матэрыяле мастацкіх твораў мінулых эпох; – развіваць патрэбу ў зносінах з мастацкімі творами мінулых часоў 	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Германіі. Гутарка «Адлюстраванне ідэй Рэнесансу ў творчасці А. Дзюрэра і Г. Гольбейна Малодшага». Параўнанне партрэтнай творчасці нямецкіх мастакоў. Эсэ-разважанне «Разнастайнасць тэм і сюжэтаў у гравюрах А. Дзюрэра»	§ 17

1	2	3	4	5	6
18	Нацыянальная своеасаблівасць мастацтва Францыі і Англіі	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Францыі і Англіі.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – паказаць асаблівасці французскай архітэктуры (на прыкладзе замкаў Шэнансо і Шамбор); – ахарактарызаваць асаблівасці сюжэтаў і вобразаў французскага жывапісу (на прыкладзе твораў братаў Лімбург, Ж. Фуке); – праілюстраваць своеасаблівасць англійскага тэатра (на прыкладзе адной з п'ес У. Шэкспіра); – удасканальваць уменне дыферэнцыраваць і ахарактарызаваць сродкі выразнасці ў розных відах мастацтва; – выходзіць талерантнае стаўленне да нацыянальнай своеасаблівасці мастацкай культуры замежных краін 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Францыі і Англіі. Гутарка на тэму «Асаблівасці французскай і англійскай архітэктуры».</p> <p>Выкананне ілюстрацыі да камедыі У. Шэкспіра (на выбар). Абмеркаванне работ.</p> <p>Інсцэніроўка ўрыўка з камедыі У. Шэкспіра (на выбар)</p>	§ 18
19	Росквіт мастацтва беларускіх зямель у эпоху Адраджэння	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве беларускіх зямель перыяду ВКЛ.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – актуалізаваць веды аб мастацкай культуры беларускіх зямель перыяду ВКЛ; – навучыць вылучаць рысы Рэнэсансу ў мастацкай культуры беларускіх зямель (у працэсе ўспрымання твораў мастацтва); 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў, створаных на беларускіх землях.</p> <p>Віртуальная экскурсія па замках Беларусі.</p> <p>Дыскусія на тэму «Замкавы комплекс “Мір” учора і сёння».</p> <p>Выкананне эскізнага малюнка на тэму «Замкі Беларусі» (на выбар).</p>	§ 19–20

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> – ахарактарызаваць асаблівасці архітэктуры, выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (на прыкладзе твораў, створаных на беларускіх землях); – падкрэсліць нацыянальны каларыт у работах майстроў, створаных на беларускіх землях; – удасканальваць уменне выяўляць сувязі мастацкага твора з гістарычнай эпохай; – выходзіць любоў і павагу да мастацкай культуры беларускага народа 	<p>Выкананне прэзентацыі з выкарыстаннем фотаздымкаў архітэктуры Беларусі</p>	
20	Кульгавае і свецкае мастацтва эпохі Адраджэння на беларускіх землях	1	<p><i>Мэта:</i> пашырэнне ўяўленняў вучняў аб мастацтве беларускіх зямель перыяду ВКЛ.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ахарактарызаваць асаблівасці беларускага іканапісу (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); – пазнаёміць са спецыфікай свецкага жывапісу (на прыкладзе сармацкага партрэта); – прасачыць эвалюцыю кніжнай ілюстрацыі (на прыкладзе выданняў Францыска Скарыны); – удасканальваць уменне вылучаць мясцовы каларыт у творах мастацтва, створаных на беларускіх землях; – выходзіць паважлівае стаўленне да мастацкай культуры роднага краю 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў, створаных на беларускіх землях.</p> <p>Гутарка на тэму «Новыя тэндэнцыі ў іканапісе эпохі Рэнэсансу».</p> <p>Гутарка на тэму «Асаблівасці сармацкага партрэта».</p> <p>Дыспут на тэму «Францыск Скарына – родапачынальнік беларускага мастацтва кнігі»</p>	§ 19–20

1	2	3	4	5	6
Раздзел 4. Барока, ракако і класіцызм у мастацтве XVII–XVIII стст. (11 г)					
21	Пышнае барока: тэатральнасць ва ўсім	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб стылі барока. <i>Задачы:</i> – раскрыць змест паняцця «барока» і паказаць своеасаблівасць праяўлення барока ў творах розных відаў мастацтва; – навучыць вылучаць стыль асаблівасці барока ў творах розных відаў мастацтва; – фарміраваць уменне характарызаваць творы мастацтва, створаныя ў стылі барока; – развіваць мастацка-стыльвое мысленне; – развіваць мастацкі густ і патрэбу ў зносінах з мастацтвам	Абмеркаванне асаблівасцей стылю барока і яго ўвасаблення ў творах мастацтва. Складанне табліцы «Стыль асаблівасці барока». Праект-даследаванне «Стыль барока ў мастацкай культуры маёй краіны» (групавая праца)	§ 21
22 23	Мастацтва Італіі: калыска барока	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб італьянскім барока. <i>Задачы:</i> – ахарактарызаваць эстэтычную своеасаблівасць архітэктуры Італіі (на прыкладзе творчасці Л. Берніні, Ф. Бараміні, Н. Сальві); – раскрыць своеасаблівасць мастацкіх вобразаў у выяўленчым мастацтве Італіі (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў);	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў італьянскага барока. Віртуальная экскурсія па Рыме. Слоўная характарыстыка жывапісных палосен Караваджа (ці інш.). Гутарка на тэму «Праграмная музыка ўчора і сёння». Дыспут «Спрэчка Карла Галь-	§ 22–23

15

1	2	3	4	5	6
			– паказаць спецыфіку музычнага барока Італіі (на прыкладзе твораў К. Мантэвэрдзі, А. Вівальдзі); – даць абагульненую характарыстыку тэатральнаму жыццю Італіі (на прыкладзе п'ес К. Гальдоні і К. Гоцы); – удасканальваць уменне выказваць і абгрунтоўваць сваё стаўленне да мастацкіх твораў майстроў італьянскага барока; – фарміраваць уменне вызначаць матывы італьянскага барока ў цяперашні час; – развіваць мастацкае мысленне	доні і Карла Гоцы: асаблівасці італьянскага тэатра». Выкананне прэзентацыі на тэму «Тэатральнасць рымскіх фантазаў»	
24	Суровасць і яркасць мастацтва Іспаніі	1	<i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Іспаніі XVII–XVIII стст. <i>Задачы:</i> – ахарактарызаваць асаблівасці іспанскай барочнай архітэктуры (на прыкладзе твораў іспанскіх архітэктараў); – паказаць спецыфіку тэм і сюжэтаў у выяўленчым мастацтве іспанскага барока (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); – развіваць культуру каштоўнасна-ацэначных меркаванняў аб тэатры Іспаніі (на прыкладзе п'ес Лопэ дэ Вега); – фарміраваць уменне вылучаць іспанскія матывы ў сучаснай мастацкай культуры;	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў іспанскага барока. Гутарка на тэму «Праяўленне нацыянальнага характару ў выяўленчым мастацтве Іспаніі». Дыскусія на тэму «Загадкавыя пасланні Дыега Веласкеса». Інсцэніроўка эпизоду п'есы Лопэ дэ Вега (на выбар). Музычнае афармленне эпизоду, які інсцэніраваўся (іспанскія матывы ў творчасці П. І. Чайкоўскага, Л. Мінкуса і інш.)	§ 24

16

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> — удасканальваць уменне працаваць з мастацтвазнаўчай інфармацыяй у розных крыніцах; — выхоўваць павагу да нацыянальнай своеасаблівасці мастацкай культуры розных краін і народаў 		
25	Мастацтва Нідэрландаў: непадобныя суседзі	2	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Нідэрландаў XVII–XVIII стст.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ахарактарызаваць жанрава-тэматычную разнастайнасць жывапісу Фландрый (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); — паказаць асаблівасці жывапісу Галандый (на прыкладзе твораў «малых галандцаў»); — фарміраваць уменне вылучаць і ахарактарызаваць элементы мастацкай школы «малых галандцаў»; — удасканальваць уменне адрозніваць мастацкія творы розных нацыянальных школ; — выхоўваць талерантнае стаўленне да твораў мастацтва розных нацыянальных школ 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацтва Нідэрландаў.</p> <p>Віртуальная экскурсія па Амстэрдаме.</p> <p>Гутарка на тэму «Бюргерскі жылы дом – раўнапраўны “герой” твораў бытавога жанру».</p> <p>Выкананне прэзентацыі на тэму «Рэмбрант: золата святла».</p> <p>Слоўная ахарактарыстыка жывапіснай кампазіцыі «Начная варта»</p>	§ 25

1	2	3	4	5	6
26	Мастацтва Францыі: ад барока да класіцызму	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Францыі XVII–XVIII стст.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — раскрыць змест паняццяў «ракако» і «класіцызм» (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); — ахарактарызаваць асаблівасці архітэктуры і выяўленчага мастацтва Францыі (на прыкладзе Версальскага палаца); — пазнаёміць з выдатнымі майстрамі музычнага мастацтва Францыі (на прыкладзе твораў Ф. Куперэна, Ж. П. Рамо); — фарміраваць уменне адрозніваць мастацкія творы класіцызму і барока; — фарміраваць уменне вылучаць матывы класіцызму і барока ў творах сучаснай культуры; — развіваць мастацка-стылявое мысленне; — развіваць цікавасць да мастацкай культуры мінулых эпох 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацтва Францыі.</p> <p>Складанне параўнальнай табліцы «Барока і класіцызм».</p> <p>Віртуальная экскурсія па Версальскім палацы.</p> <p>Гутарка на тэму «Музычныя вобразы мініяцю французскіх клавесіністаў».</p> <p>Эскіз вырабу дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (на выбар) у стылістыцы французскіх майстроў</p>	§ 26
27	Мастацтва Англіі: стрыманая прыгажосць	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Англіі XVII–XVIII стст.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — актуалізаваць веды аб класіцызме ў заходнееўрапейскай культуры; 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Англіі.</p> <p>Віртуальная экскурсія па саборы Святога Паўла ў Лондане.</p> <p>Гутарка на тэму «Асаблівасці англійскага парку».</p>	§ 27

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> – ахарактарызаваць асаблівасці праяўлення класіцызму ў архітэктуры Англіі (на прыкладзе сабора Святога Паўла ў Лондане); – прасачыць увасабленне ўласцівасцей нацыянальнага характару англічан у творчасці Х. Уолпала; – раскрыць своеасаблівасць англійскай школы жывапісу (у працэсе ўспрымання твораў мастацтва); – удасканальваць уменне адрозніваць мастацкія творы розных нацыянальных школ; – развіваць творчыя здольнасці вучняў у мастацка-практычнай дзейнасці 	Дыскусія на тэму «Неаготыка ў мастацкай культуры Беларусі»	
28	Вялікія еўрапейскія кампазітары XVII ст.	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб еўрапейскай музыцы XVII ст.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – актуалізаваць уяўленні вучняў аб музыцы І. С. Баха і Г. Ф. Гендэля; – раскрыць наватарства І. С. Баха і Г. Ф. Гендэля (у працэсе ўспрымання музычных твораў); – фарміраваць уменне дыферэнцыраваць музычныя творы еўрапейскіх кампазітараў XVII ст.; 	<p>Успрыманне і абмеркаванне музычных твораў еўрапейскіх кампазітараў XVII ст.</p> <p>Слоўная характарыстыка музычных твораў.</p> <p>Дыскусія на тэму «Прафесія музыканта ў XVII ст.».</p> <p>Падбор твораў выяўленчага мастацтва да твораў І. С. Баха, Г. Ф. Гендэля, венскіх класікаў</p>	§ 28

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> – фарміраваць уменне вылучаць тэмы еўрапейскай музыкі XVII ст. у сучаснай музычнай культуры; – развіваць музычна-стылявое мысленне 		
29	Венская класічная школа	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб еўрапейскай музыцы XVIII ст.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – актуалізаваць уяўленні вучняў аб музыцы Ё. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена; – раскрыць наватарства кампазітараў венскай класічнай школы (у працэсе ўспрымання музычных твораў); – фарміраваць уменне дыферэнцыраваць музычныя творы еўрапейскіх кампазітараў XVIII ст.; – фарміраваць уменне вызначаць актуальнасць еўрапейскай музыкі XVIII ст. у сучаснай музычнай культуры; – развіваць музычна-стылявое мысленне; – развіваць культуру ўспрымання музычных твораў мінулых эпох 	<p>Успрыманне і абмеркаванне музычных твораў еўрапейскіх кампазітараў XVIII ст.</p> <p>Слоўная характарыстыка музычных твораў.</p> <p>Выкананне прэзентацыі на тэму «Еўрапейскае мастацтва XVII–XVIII стст.». Музычнае афармленне прэзентацыі</p>	§ 29
30 31	Мастацтва Расіі: рывок у Еўропу	2	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб мастацтве Расіі ў XVII–XVIII стст.</p>	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Расіі XVII–XVIII стст.	§ 30–31

1	2	3	4	5	6
			<p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ахарактарызаваць стылявую разнастайнасць мастацтва Расіі XVII–XVIII стст. (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); – раскрыць асаблівасці архітэктуры Расіі XVII–XVIII стст. (на прыкладзе творчасці Д. Трэзіні, Б. Ф. Растрэлі); – прааналізаваць асноўныя тэмы і сюжэты ў мастацтве Расіі ў XVII–XVIII стст. (у працэсе абмеркавання твораў выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва); – паказаць маштаб творчай дзейнасці М. В. Ламаносава (на прыкладзе мазаікі); – ахарактарызаваць своеасаблівасць музычнага мастацтва Расіі XVII–XVIII стст. (у працэсе ўспрымання музычных твораў Д. Бартнянскага і М. Беразоўскага); – прасачыць эвалюцыю рускага прафесійнага і прыдворнага тэатраў; – удасканаліваць уменне суадносіць творы мастацтва з асаблівасцямі эпохі, што вывучаецца; – развіваць творчыя здольнасці і культуру мастацкага ўспрымання 	<p>Віртуальная экскурсія па Санкт-Пецярбургу.</p> <p>Гутарка на тэму «Асноўныя сюжэты і вобразы ў рускім жывапісе».</p> <p>Складанне табліцы «Стылявая разнастайнасць мастацтва Расіі XVII–XVIII стст.».</p> <p>Замалёўка аднаго з помнікаў архітэктуры Пецярбурга.</p> <p>Праект-даследаванне «Старыны Пецярбург»</p>	
Раздзел 5. Мастацкая культура на землях Беларусі ў XVII–XVIII стст. (3 г)					
32	Архітэктура і манументальны	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб беларускім мастацтве ў перыяд Рэчы Паспалітай.</p>	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Беларусі перыяду Рэчы Паспалітай.	§ 32

21

1	2	3	4	5	6
	жывапіс на землях Беларусі ў перыяд Рэчы Паспалітай		<p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – актуалізаваць веды аб мастацкай культуры Беларусі ў перыяд Рэчы Паспалітай; – прасачыць эвалюцыю стылю барока ў беларускім мастацтве (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); – фарміраваць уменне вылучаць і ахарактарызаваць нацыянальны каларыт у архітэктуры і творах манументальнага жывапісу; – удасканаліваць уменне вылучаць сюжэты і матывы беларускага мастацтва ў сучаснай культуры Беларусі; – выхоўваць цікавасць і павагу да беларускай нацыянальнай культуры мінулых стагоддзяў 	<p>Віртуальная экскурсія па замках Беларусі.</p> <p>Гутарка на тэму «Асаблівасці беларускага барока».</p> <p>Выкананне прэзентацыі «Храмы Беларусі: мінулае і цяперашняе»</p>	
33	Люстра эпохі: мастацтва беларускіх зямель XVII–XVIII стст.	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб беларускім мастацтве ў перыяд Рэчы Паспалітай.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – раскрыць асаблівасці беларускага іканісісу і графікі перыяду Рэчы Паспалітай (у працэсе ўспрымання мастацкіх твораў); – ахарактарызаваць асаблівасці дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва Беларусі перыяду Рэчы Паспалітай (на прыкладзе вырабаў беларускіх майстроў); 	<p>Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Беларусі перыяду Рэчы Паспалітай.</p> <p>Дыскусія «Сармацкі партрэт – адлюстраванне ідэй шляхецкага саслоўя».</p> <p>Праект-даследаванне «Гісторыя сліцкіх паясоў» (групавая праца).</p> <p>Выкананне творчай работы «Сі-мволіка сліцкага пояса ў сармацкім касцюме»</p>	§ 33

22

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> — удасканальваць уменне вылучаць рысы самабытнага нацыянальнага стылю ў творах розных відаў мастацтва; — удасканальваць уменне вылучаць сюжэты і матывы беларускага мастацтва XVII—XVIII стст. у сучаснай культуры Беларусі; — фарміраваць паважлівае стаўленне да беларускага мастацтва 		
34	Музыка і тэатр на землях Беларусі ў перыяд Рэчы Паспалітай	1	<p><i>Мэта:</i> фарміраванне ў вучняў агульнага ўяўлення аб музычным і тэатральным мастацтве на землях Беларусі ў перыяд Рэчы Паспалітай.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ахарактарызаваць асаблівасці калывай і свецкай музыкі беларускіх аўтараў (на прыкладзе кантаў, твораў з Астремчаўскага рукапісу); — паказаць асаблівасці беларускай батлейкі (у працэсе знаёмства з героямі батлечнага спектакля); — удасканальваць уменне вылучаць і ахарактарызаваць нацыянальны каларыт у творах, створаных на беларускіх землях; — удасканальваць уменне вылучаць элементы мастацтва перыяду Рэчы Паспалітай у сучаснай культуры Беларусі; — выходзіць паважлівае стаўленне да мастацкай спадчыны сваёй краіны 	Успрыманне і абмеркаванне мастацкіх твораў Беларусі. Выкананне прэзентацыі «Гісторыя Беларусі ў асобах». Праект-даследаванне «Тэатр батлейка» (групавая праца)	§ 34

23

1	2	3	4	5	6
35	Выніковае абагульненне	1	<p><i>Мэта:</i> абагульненне і сістэматызацыя ўяўленняў вучняў аб мастацкай культуры мінулых эпох.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — замацаваць уяўленні вучняў аб мастацкай культуры Сярэднявекі, Адраджэння, XVII—XVIII стст. у еўрапейскіх краінах і на беларускіх землях; — сістэматызаваць і абагульніць веды вучняў аб мастацкай культуры Сярэднявекі, Адраджэння, XVII—XVIII стст. у еўрапейскіх краінах і на беларускіх землях; — замацаваць уменні дыферэнцыраваць тэмы, віды, жанры, стылявыя асаблівасці мастацтва, сродкі мастацкай выразнасці; — замацаваць уменні ахарактарызаваць мастацкія творы, абгрунтаваць уласны пункт гледжання; — удасканальваць уменні суадносіць артэфакты мінулых стагоддзяў з сучаснай культурай; — удасканальваць навыкі пошуку мастацтвазнаўчай інфармацыі ў розных крыніцах; — удасканальваць культуру ўспрымання і каштоўнасна-ацэначнага стаўлення да культурнай спадчыны мінулых эпох 		§ 35

24